

Brottsförebyggande rådet

Verksamhetsberättelse 2009

Organisation

Under året har följande personer och verksamheter varit representerade i Brottsförebyggande Rådet:

Catrin Hulmarker (m), ordförande	kommunstyrelsen
Alf-Göran Waldenvik	kommunchef, kommunstyrelsen
Jonas Engelbrektsson/Jenny Lindeberg	chef (tf), individ- och familjeomsorgen
Jonas Engelbrektsson	tf verksamhetschef, barn- utbildning
Ingvor Forsanker	rektor, Guldkroksskolan
Håkan Karlsson	arbetsingenjör, tekniska utskottet
Maria Fast	säkerhetssamordnare, kommunstyrelsen
Tomas Kullsvik	närpolischef polisen Tidaholm/Hjo
Jarl Graf	kommunala pensionärsrådet
Erik Eriksson	Wennergren Byggnads AB
Ewa-Britt Carlsson	folkhälsoplanerare, folkhälsorådet

Rådets uppgift är att:

- Organisera, initiera och stödja det brottsförebyggande arbetet i kommunen.
- Verka för en bred samverkan mellan olika aktörer och tydliggöra det gemensamma ansvaret för att förebygga brott och öka tryggheten i kommunen.
- Verka för att ett brottsförebyggande perspektiv beaktas vid samhällsplanering och byggande.

Under året har Brottsförebyggande Rådet haft fyra protokollförda sammanträden.

STRATEGISKA OMRÅDEN

- Information och utveckling
- Barn och ungdom
- Vuxna

Information och utveckling

En informationskväll har anordnats i syfte att upplysa vårdnadshavare som har barn i årskurs 8 om den upplevelsebaserade trafikundervisningen. Under kvällen informerade polis, kommunens trafikinformator och försäkringsbolag om droger, trafik och försäkringar.

Under våren har två informationskvällar anordnats i syfte att informera om nattvandring och för att rekrytera nya nattvandrare.

Under veckorna 23 och 24 deltog Hjo i kampanjen ”Stoppa langningen”. Med chockrosa affischer uppmanades allmänheten att tipsa polisen om de misstänkte att någon sålde alkohol till ungdomar. Kampanjen genomfördes i lokal samverkan med Folkhälsorådet och Hjo Friidrottsklubb som svarade för uppsättning och nedtagning av affischerna.

Av Västra Götalands läns 49 kommuner deltog 33 i kampanjen som ledde till flera tips om langare och mycket uppmärksamhet i media.

I samverkan med Folkhälsorådet, Guldkroksskolan och Kultur- och fritidsverksamheten har informationsfoldern ”Kanon kompis – om langning av alkohol till unga och dess konsekvenser” skickats till åk 7 – 9-elevs föräldrar samt till föreningar som bedriver ungdomsverksamhet.

Brottsförebyggande Rådet stöder arbetet runt Örebro Preventionsprogram (ÖPP), en föräldramötesmetod som vänder sig till föräldrar som har barn i högstadiet. Programmet syftar till att påverka föräldrars förhållningssätt till ungdomars drickande och sprida information om hur man som förälder kan agera för att hindra tidig alkoholdebut och berusningsdrickande bland ungdomar. Under cirka 15 minuter, en gång per termin under hela högstadietiden tar föräldrar del av forskningsbaserade argument. En särskilt utbildad presentatör håller i mötet.

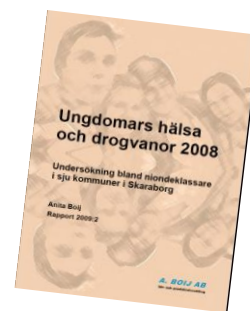
Under hösten har en handlingsplan för det lokala brottsförebyggande arbetet upprättats. Arbetet har skett i samverkan mellan representanter från kommunstyrelsen, brottsförebyggande rådet och företrädare från polismyndigheten. Planen utgår från kartläggning över anmälda brott, SCB:s befolkningsstatistik samt lokal statistik. I handlingsplanen specificeras problemområden, målsättning med arbetet samt en plan för vilka gemensamma åtgärder som är möjliga och lämpliga att genomföra.

Barn och ungdom

Mål: Trygg uppväxt i Hjo

Ungdomars hälsa och drogvanor 2008

Under hösten 2008 genomfördes en hälso- och drogvaneundersökning bland niondeklassare på Guldkroksskolan. Undersökningen genomfördes tillsammans med ytterligare sex kommuner i Skaraborg. Syftet med undersökningen var att få kunskap om ungdomars hälsa och drogvanor samt att göra en del jämförelser med resultatet från 2002 års undersökning. Undersökningen kommer även att ligga till grund för utvärdering av ÖPP-programmet. Rapporten presenterades under våren 2009. Andelen elever som röker och snusar samt de som svarat att de druckit alkohol det senaste halvåret har minskat signifikant från 2002 till 2008.

Resultat 2008

Niondeklassarna i Hjo kommun hade en god psykosocial situation. De hade kompisar (96 %) och bra sömn (82–89 %),¹ kände sällan ensamhet (87–92 %), oro eller stress (64–87 %).

Flertalet niondeklassare hade också en god skolsituation. De trivdes bra i skolan (68–78 %) och skolkade sällan. De flesta (96 %) hängde med i skolan, men bara en tredjedel (32 %) tyckte att lärarna brydde sig om eleverna. Nästan inga elever hade blivit mobbade eller mobbade andra.

Flera kvällar i veckan (3,7 kvällar) var niondeklassarna hemma och spelade dator-/tv-spel. Det var 84 % av eleverna som hade vad som här benämns som en strikt drogmoral, det vill säga att de tog avstånd från alkohol, narkotika och tobak och insåg riskerna med dessa.

Det var 84 % av eleverna som hade vad som här benämns som en strikt drogmoral, det vill säga att de tog avstånd från alkohol, narkotika och tobak och insåg riskerna med dessa.

Vid undersökningstillfället rökte 18 % av flickorna och 4 % av pojkarna. Det var 5 % av flickorna och 4 % av pojkarna som snusade. De fick tag på cigaretter och snus genom sina kompisar. De rökande niondeklassarna hade ofta vänner med liknande tobaksvanor och de vanor som fanns i familjen påverkade också elevernas tobaksvanor.

Det var 41 % av flickorna och 54 % av pojkarna som hade druckit alkohol det senaste halvåret. Den senaste veckan hade 20 % av niondeklassarna druckit alkohol. Bland niondeklassarna hade 25 elever någon gång druckit så mycket alkohol att de känt sig berusade. Nästan varannan elev (45 %), som drack alkohol fick i första hand tag på alkohol genom någon vuxen. Var tredje elev (33 %) fick alkohol från kompisar och kompisars syskon. Bland eleverna hade 72 % blivit bjudna på alkohol av sina föräldrar. Eleverna fick främst individuella problem som följd av sin alkoholkonsumtion (92 %).

Det var 21 elever som någon gång hade druckit alkohol i samband med någon föreningsaktivitet eller i någon föreningslokal.

Någon gång hade 2 elever sniffat och 3 elever hade någon gång prövat narkotika.

---

¹ Den lägre procentenheten inom parentes står för flickornas svar och den högre för pojkarnas svar

Nattvandring

Ett bra samarbete finns med Samverkansgruppen Barn och ungdom, där Hela Människans nattvandringar och nattvandrande föräldrar har stor betydelse för den sociala tryggheten för de ungdomar som vistas i centrum kvälls- och nattetid. Under året har Hjo slutet ett avtal med NATTVANDRING.NU, en stiftelse som har till syfte att främja och utveckla nattvandring i hela landet. Målet är att bidra till att minska risken för våld, skadegörelse och missbruk av alkohol och narkotika bland unga. Stiftelsen är bildad av energibolaget E.ON och försäkringsbolaget Skandia. De som tecknar avtal med stiftelsen får tillgång till kostnadsfri rådgivning, utbildning, jackor att bära under nattvandringen, försäkringar och annat stöd. Under perioden 13 juni till 26 september genomfördes i Hjo totalt 19 nattvandringar på fredag- och lördagskvällar. Totalt var 67 personer ute och vandrade, en del av dessa vandrade fler tillfällen under denna period. Under matfestivalen i Skövde 28-29 augusti vandrade sex personer per dag. Brottsförebyggande Rådet har svarat för nattvandrarernas telefonkostnader samt fika i samband med nattvandringarna.

Trafiksäkerhetsutbildning med fokus på moped

Under två dagar genomfördes ”upplevelsebaserad trafiksäkerhetsutbildning” med fokus på moped, riktad till åk 8-elever. Utbildningskonceptet är framtaget och sker i samarbete med Tidaholms kommun. Utbildningen genomfördes i samverkan mellan polisen, skolan, tekniska kontoren i Hjo och Tidaholms kommuner, folkhälso- och brottsförebyggande råden i de båda kommunerna, Vägverket, Räddningstjänsten, Ambulansverksamheten, Länsförsäkringar och Tidaholms motorklubb.

Aktiviteterna under utbildningen var indelade i sex olika stationer. Det var praktisk övning i att köra moped där balansen sattes på prov med start, stopp och inbromsning. Polisen informerade om alkohol och drogers skadeverkningar och vilka regler som gäller och påföljder för alkohol/droger i trafiken. Eleverna fick testa en krockramp i en hastighet av 7 km/h där man visade hur farten påverkar bromssträckans längd. Ambulanspersonal lärde ut om hjälmavtagning och första hjälpen. Räddningstjänsten hade en station där eleverna fick prova på att rädda en kompis i ett rökfylldt rum. Information gavs om vilka försäkringar som gäller för moped och andra försäkringsfrågor. Trafikkunskaperna testades i en tipspromenad och vägmärkenas betydelse.

”Kasta inte ut bråkstakarna! – den inkluderande skolan”

Hjo kommun, Barn- och utbildningsenheten har beviljats ekonomiskt stöd om 200 000 kronor från nationella BRÅ till projektet *Kasta inte ut bråkstakarna! – den inkluderande skolan*. Projektet ska genomföras i samverkan mellan skola, socialtjänst, folkhälsoråd och brottsförebyggande rådet i Hjo i syfte att förebygga och förhindra utanförskap, kriminalitet och psykisk ohälsa. Åtgärder riktas till elever i årskurs 7-9 med riskfaktorer som hög frånvaro och utåtagerande beteendemönster. Genom att erbjuda eleven en personlig mentor skall förutsättningar skapas för att elevens skolarbete ska fungera och elevens utsatthet minska. Mentorerna ska erbjudas regelbunden handledning och kompetensutveckling

Vuxna

Mål: Trygg närmiljö för Hjo kommuns invånare

Genom gransamverkan medverkar kommuninvånarna i det brottsförebyggande arbetet. Krav för att delta i gransamverkan är att det finns en förteckning över inventarier och att märka värdefull och stöldbegärlig egendom, hålla grannar informerade när man är bortrest under en längre tid, se till att värdehandlingar och värdesaker förvaras på ett betryggande sätt samt vara allmänt vaksam. 2009 fanns elva gransamverkansområden registrerade i Hjo kommun.

Brottsstatistik 2009

Hjo är den kommun i Skaraborg där brottsligheten ökat mest under 2009. Förklaringen till ökningen är ett ökat antal fall av misshandels-, ofredande- samt skadegörelsebrott. Under året anmäldes 508 brott vilket är en ökning med 117 brott i jämförelse med året innan.

Trots ökningen under 2009 har Hjo den lägsta brottsligheten per 1 000 invånare i jämförelse med Skaraborgs övriga kommuner.

Brottsområde	2008	2009
Våldsbrott, totalt	48	67
--Misshandel	27	48
--Fridsbrott	17	15
Övriga brott mot person, totalt	19	39
--Ofredande	13	22
Tillgreppsbrott, totalt	213	238
--Försök samt fullbordat biltillgrepp	13	16
--Stöld ur eller från motordrivet fordon	42	66
Inbrottsstöld	52	45
Skadegörelsebrott, totalt	56	82
Narkotikabrott, totalt	2	16
Bedrägeribrott	24	27

Hjo 2010-01-18

Catrin Hulmarker
Ordförande Brottsförebyggande Rådet

Hjo kommun
544 81 Hjo
Tfn 0503-35000
www.hjo.se